

שהרה בלאו "האחרות"

שהרה בלאו, "האחרות", זמורה ביתן -
הוצאה לאור, תשע"ח-2018, 223 עמ'.

ספרה של בלאו הוא עירוב בין ז'אנרים (סוגות) שונים. על פני השטח יש לנו עניין בספר מתח העוסק בסוג מקרי רצח אפלים במיוחד (רציחות סדרתיות). תוך כדי כך עוסק הספר בבחירה נשית מאוד לא מקובלת בישראל, לא להביא ילדים לעולם.

גיבורת הספר היא שילה, המתפרנסת מהעיסוק המשמים של הדרכה במוזיאון שעווה לתנ"ך על דמויותיו השונות. שילה היא אי שם בתחילת שנות הארבעים, הגיל בו השעון הביולוגי מודיע נמרצות כי אין היא צעירה יותר. בלשונה הצינית והאכזרית:

"הגיל בו אני מרגישה את הנעורים הנוזלים מגופי, על העור המתייבש... הרפיון העדין-אך-המורגש בשרירי הפנים..... הגיל שבו צמיג קטן כרוך סביב מותני, מתנת יום הולדת בשרית שרוב הנשים בנות הארבעים יזכו לה, בין שילדו תינוק ובין שלא."

והתגובה המתבקשת בעקבותיה היא כמובן עצירה בחנות טבע וקניית "עשרה סוגים שונים של ויטמינים ומינרלים לחיזוק העור והשיער" למרות שלכולן ברור שהקנייה איננה אלא ברכה לבטלה. אבל יש לשילה גם שיטה כיצד להרגיש טוב עם גילה.

”בכל פעם שאני מרגישה ספקות בנוגע לכוח המשיכה הנשי שלי, אני ממחרת לפסוע ברחובות בני-ברק. הו שם לעולם אינך חדלה לחוש נחשקת עם כל המבטים המצקצקים והעוויות הגנאי. כל מחשוף קטן, או חצאית שמתרוממת מעט מעל קו הברך יקנו לך את התחושה שאת הלילית המפתה בעולם. מדובר בשיקוי נעורים של ממש, פלאי פלאים”.

אבל יש לזכור שהספר הוא בעיקרו ספר מתח. שתי נשים נרצחות באופן פולחני בתחילת העלילה. שתיהן מצליחות מאוד בתחומן, וודאי יותר משילה. האחת מרצה מוכרת, והשנייה שחקנית ידועה ומפורסמת. לגופות שתיהן מודבקת בובה כשעל מצחן חרוטה המילה אמא. הספקולציות וההשערות מתחילות לזרום, וכולם מנסים לברר את זהותו של אותו רוצח סדרתי. התיאוריות מרקיעות שחקים לאחר שמתברר ששתי הנרצחות השתייכו בעלומיהן לחבורה בת ארבע סטודנטיות שקראו לעצמן 'האחרות'. אלו היו נשים צעירות שהצהירו במפורש כי אין הם מתעתדות

להביא ילדים לעולם. הן לא תיטולנה חלק באותו 'משחק' הדורש מהם לוותר על רצונותיהן ושאיפותיהן לטובת גידול ילדים. כולן כעת אינן בין החיים ושילה היא האחרונה ששרדה. מה שהופך אותה לחשודה טבעית וכמובן לקרבן הצפוי הבא של הרוצח.

לאט לאט אנו למדים על העבר, ועל מערכת היחסים בין החברות לבין עצמן ובין לבין אנשים אחרים. דמויות צצות ומעלות סימני שאלה. חשודים אפשריים מגיעים ונעלמים, והמתח נשמר. לא נספר על העלילה ועל סופה כדי להימנע מקלָקָלָן (סְפוֹיֶלְר בלע"ז), אך נעיר כי זו מתקדמת וזורמת היטב כראוי לכל ספר מסוגו.

תוך כדי כך עוסק הספר בנשים שאינן מעוניינות בילדים. המונח המופיע בספר הוא אל-הורות. זהו מונח שלא זכה להסכמת האקדמיה ללשון, אך קנה לו תומכים בציבור והפך דה-פקטו למייצג התופעה. הוא מדגיש את העובדה כי אין מדובר בהורים שרצו ילדים אך לא הצליחו להגשים את

שאלת זו של להיות-הורה או לא להיות-הורה, מורכבת מדי ולא ברור אם היא כלל מתאימה לספרות מתח... אולם במקרה שלפנינו, שילובה עם ספר בלשי עולה יפה ונותן לספר נופך נוסף, מעבר לבלשות גרידא.

רצונם עקב סיבות רפואיות, כלכליות, או פשוט משום שלא מצאו בן/בת זוג מתאימים. הדגש הוא על בחירה חופשית ורצונית להימנע מהבאת ילדים לעולם. הנימוקים יכולים להיות אידיאולוגיים ואוניברסליים, יש בעולם יותר מדי בני אדם הגורמים להתפוצצות אוכלוסין ודלדול משאבים; אין זה מוסרי להביא ילדים לעולם אלים, ועוד. אך גם יכולים להיות פרטיים מאוד (חוסר התאמה להורות), ואפילו סתם עצלנות וחוסר רצון אישי להבאת ילדים. המכנה המשותף הוא בחירה מרצון.

אל-הורות זו מודגשת היות ו-'האחרות' בספר הן בנות המגזר הדתי-לאומי (לפחות במקורן). הן למדו באולפנות דתיות, כמובן באוניברסיטת בר-אילן, וממשיכות לחיות בו (אם כי על השוליים). זהו מגזר שההורות בו היא ערך כמעט מקודש, שלא לדבר על החובה ההלכתית של 'פרו ורבו'. למרות זאת קראו האחרות תגר על הדרישה החברתית. לא רק זו אלא שהן העלו על נס דמויות מקראיות שלשיטתן (הנתונה במחלוקת) לא היו ילדים. אלה למשל היו מרים הנביאה, מיכל בת-שאול, בעלת האוב ונשים חזקות אחרות במקרא שילדים לא היו על ראש שמחתם (אחת מהאחרות אף בנתה על כך קריירה אקדמית).

שאלת זו של להיות-הורה או לא להיות-הורה, מורכבת מדי ולא ברור אם היא כלל מתאימה לספרות מתח. זו בדרך כלל אמורה להיות מסקרנת ומושכת, ולא לעסוק בסוגיות פילוסופיות. אולם במקרה שלפנינו, שילובה עם ספר בלשי עולה יפה ונותן לספר נופך נוסף, מעבר לבלשות גרידא.

זהו ספרה השלישי של המחברת שהרה בלאו. היא ילידת בני-ברק (המופיעה ברבים מסיפוריה), וכלת פרס היצירה לסופרים ומשוררים (לשנת 2015). בנוסף לספריה אלו כתבה גם סיפורם קצרים, הצגות, ומחזות. מומלץ לכל מי שרוצה לקרוא ספר מתח קולח, מהיר, לא ארוך במיוחד, וגם מעורר שאלות נכבדות בתחום המשפחה וההורות.

אל-הורות זו מודגשת היות ו-'האחרות' בספר הן בנות המגזר הדתי-לאומי (לפחות במקורן). הן למדו באולפנות דתיות, כמובן באוניברסיטת בר-אילן, וממשיכות לחיות בו (אם כי על השוליים).